

**Działania szkoły na rzecz bezpieczeństwa i zdrowia uczniów oraz
kształtowania ich postaw prozdrowotnych.**

Raport z ewaluacji wewnętrznej
Szkoły Podstawowej nr 9
im M. Kopernika
w Tarnowskich Górach
rok szkolny 2013/2014

Przedstawiono na konferencji plenarnej w dniu 25 czerwca 2014r.

PRZEDMIOT EWALUACJI:

Działania szkoły na rzecz bezpieczeństwa.

METODY I NARZĘDZIA WYKORZYSTANE W EWALUACJI:

1. Analiza i modyfikacja dokumentów szkolnych regulaminów wycieczek szkolnych, wyjść i wyjazdów na basen.
2. Zorganizowanie szkolenia Rady Pedagogicznej na temat: „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży podczas wypoczynku i wycieczek szkolnych.”
3. Ankietowanie – kwestionariusz ankiety dla ucznia, nauczyciela i rodzica
4. Obserwacja zajęć pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa oraz upowszechniania edukacji zdrowotnej.
5. Kontrola asortymentu artykułów spożywczych sprzedawanych w sklepiku szkolnym.
6. Apele i konkursy poświęcone zagadnieniom prozdrowotnym, wizualizacja tematu na gazetkach szkolnych, upowszechnianie wiedzy na temat zdrowego odżywiania podczas godzin z wychowawcą.

PYTANIA KLUCZOWE:

1. **Jakie działania podejmuje szkoła w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniów?**
2. **W jaki sposób szkoła kształtuje postawy prozdrowotne uczniów?**
3. **Jaka jest skuteczność tych działań?**
4. **Jakie inne działania może podjąć szkoła celem zwiększenia bezpieczeństwa uczniów oraz wpływu na kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych?**

INFORMACJE DOTYCZĄCE EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ:

1. Źródłem informacji o jakości pracy w obszarach objętych ewaluacją byli uczniowie klas I–VI, ich rodzice oraz nauczyciele - wychowawcy zatrudnieni w szkole
2. Metody i narzędzia badawcze wykorzystywane podczas ewaluacji to: ankiety dla ucznia, rodzica i nauczyciela, analiza regulaminów wycieczek szkolnych, wyjść i wyjazdów na basen, a także hospitacje zajęć lekcyjnych.

Działania szkoły

Ewaluacja wewnętrzna w szkole polegała na zaplanowanym zbieraniu oraz analizie informacji o warunkach, przebiegu i skuteczności podejmowanych działań.

Po przeprowadzonym szkoleniu Rady Pedagogicznej na temat „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży podczas wycieczek i wycieczek szkolnych.” w niektórych szkolnych dokumentach dokonano zmian, które dotyczyły przede wszystkim ilości opiekunów, liczebności grup uczniowskich oraz kwalifikacji wycieczek.

Przez cały rok szkolny kontrolowano asortyment artykułów spożywczych oferowanych w sklepiku szkolnym., ustalono wraz z rodzicami listę zdrowych artykułów spożywczych, oraz wycofano ze sprzedaży batoniki, gumy do żucia oraz artykuły z dużą zawartością cukru. W trakcie roku szkolnego hospitowano zajęcia z wychowania fizycznego pod kątem bezpieczeństwa uczniów.

W większości lekcje były przygotowane i przeprowadzone z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Dotyczyło to zarówno organizacji lekcji, doboru ćwiczeń, sprzętu i pomocy dydaktycznych, jak też dbałości o dyscyplinę i bezpieczeństwo uczniów podczas zajęć.

W drugim semestrze obserwowano zajęcia, podczas których realizowane były treści z zakresu edukacji zdrowotnej, lekcję przyrody oraz zajęcia świetlicowe. Nauczyciele uświadomili uczniom, że postępowanie według zasad zdrowego stylu życia ma duży wpływ na zdrowie.

W listopadzie 2013 r. przeprowadzono **ankiety wśród 116 losowo wybranych rodziców** w kwietniu 2014 r. przebadano **340 uczniów** z klas I -VI oraz **18 nauczycieli** – wychowawców. Celem badania było pozyskanie informacji na temat poczucia bezpieczeństwa uczniów oraz stopnia zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom przez szkołę w ocenie nauczycieli i rodziców.

Wnioski z ankiety dla ucznia

Biorąc pod uwagę dwie kategorie odpowiedzi, w których uczniowie określili swoje poczucie bezpieczeństwa w szkole a mianowicie kategorie „tak” i „średnio” uzyskany odsetek świadczy o dość wysokim poczuciu bezpieczeństwa, łącznie wynosi on 86 %. Zdecydowanie najbezpieczniej nasi uczniowie czują się w klasach (95 %) podczas wyjść, wyjazdów i wycieczek (92 %) oraz w gabinecie higienistki szkolnej (87 %). Poczucie bezpieczeństwa uczniów na korytarzu podczas przerw w obecności nauczyciela dyżurującego wynosi 85 % i jest prawie takie samo jak podczas lekcji wychowania fizycznego i pobytu dziecka

w świetlicy (84 % w obu przypadkach). Najmniej bezpiecznie czują się uczniowie w stołówce szkolnej tylko 66 %.

Wnioski z ankiety dla rodzica

W odczuciu rodziców ich pociechy są bardziej bezpieczne podczas wycieczek i wyjazdów (aż w 92 %) niż podczas przerwy międzylekcyjnej czy lekcji wychowania fizycznego podczas, których bezpieczeństwo dzieci oceniono na 86 %.

Pytanie 4 dotyczyło możliwości poszerzenia działalności szkoły w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa uczniów, w pytaniu 5 rodzice mogli wskazać propozycje takich działań. Na 116 ankietowanych rodziców 36 udzieliło odpowiedzi, zawierały one 29 różnych propozycji z czego 5 miała na względzie bezpieczeństwo dzieci. Sugestie rodziców były następujące: zwiększyć kontrole nad dziećmi podczas przerw i w świetlicy, zorganizować spotkania z psychologiem, zajęcia ruchowe w czasie przerw oraz ograniczyć kontakty dzieci z klas pierwszych z dziećmi ze starszych klas.

Wnioski z ankiety dla nauczyciela

Większość nauczycieli 89% dobrze ocenia pełnienie dyżurów na korytarzach szkolnych, 11 procent przyznaje, że dyżury nauczycielskie średnio zapewniają bezpieczeństwo uczniom. W porównaniu z podobnymi pytaniami kierowanymi do uczniów i rodziców widać duże rozbieżności. Uczniowie czują się bezpiecznie podczas przerwy spędzanej obok dyżurującego nauczyciela ocenili na 50%, zaś rodzice uczniów na 64%. Różnica w ocenie dobrych czyli bezpiecznych dyżurów wynosi w pierwszym przypadku (nauczyciel – uczeń) 39%, drugim (nauczyciel – rodzic) 25%

PRZEDMIOT EWALUACJI:

Działania wychowawcze szkoły w zakresie troski o zdrowie uczniów oraz kształtowania ich postaw prozdrowotnych.

Apele , przedstawienia i konkursy wpłynęły na wzrost wiedzy uczniów na temat zdrowego trybu życia, tak twierdzi 89 % ankietowanych nauczycieli. Uczniowie oceniają te działania trochę gorzej, 76% ankietowanych ocenia je jako te, które podnoszą świadomość ucznia, natomiast wśród rodziców tylko połowa ankietowanych ocenia je dobrze.

Uczniowie (67%) uważają, że lekcje, „karteczki edukacyjne” i pogadanki poświęcone zdrowiu wiele ich nauczyły, nauczyciele zgadzają się z tym w stu procentach, natomiast tylko 52% rodziców dobrze ocenia lekcje poświęcone zdrowiu.

Rodzice są zadowoleni z organizowanych w szkole programów zdrowotnych: 86% ankietowanych dobrze ocenia program : „*Szklanka mleka*”, a 75% rodziców program : „*Owoce w szkole*”. Nauczyciele i rodzice wysoko oceniają stałą opiekę higienistki szkolnej: 94% ankietowanych nauczycieli i 74% ankietowanych rodziców.

Zmianę oferty sklepiku szkolnego dobrze oceniają nauczyciele, 83 %. Wśród rodziców zdania są podzielone, dobrze ocenia ją 30 % ankietowanych rodziców i średnio 30 % . Natomiast uczniowie uważają, że oferta sklepiku jest odpowiednio dobra - 38% ankietowanych, a znaczna część – 38% w szkolnym sklepiku nie kupuje.

Nauczyciele wysoko ocenili zadania gazetek szkolnych na korytarzach i w klasach, jako tych metod, które w znacznym stopniu wpływają na wzrost świadomości uczniów z zakresu zdrowego odżywiania. Aż 89% ankietowanych nauczycieli ocenia ich rolę dobrze, a tylko 11% średnio. Wśród rodziców 62% ocenia je dobrze, a wśród uczniów 59%.

Uczniowie twierdzą, że przynajmniej raz w tygodniu uprawiają sport (70% ankietowanych). Powodem „nie ćwiczenia” na zajęciach wychowania fizycznego najczęściej jest zwolnienie lekarskie (43 % uczniów) i brak stroju (20 %). Niektórzy uczniowie przyznają, że nie chce im się ćwiczyć (10%), są tacy, którzy proszą rodziców o zwolnienie z zajęć (10%). Rodzice ocenili organizowanie zajęć sportowych w szkole: 52 % ankietowanych ocenia je dobrze, a 24% średnio.

Wnioski z ewaluacji:

1. Uczniowie wiedzą, że złe odżywianie prowadzi do wielu chorób.
2. Znaczna większość dzieci zdrowo się odżywia.
3. Ankietowani uczniowie nie wiedzą jakie składniki powinny się znaleźć w zdrowej diecie.
4. Dzieci często podjadają słodczyce między posiłkami.
5. Nauczyciele wysoko oceniają działania w ramach priorytetu kształtowania postaw prozdrowotnych.
6. Rodzice doceniają programy zdrowotne : „*Szklanka mleka*” i „*Owoce w szkole*”.
7. Ankietowani rodzice dobrze oceniają pracę higienistki szkolnej.
8. Często się zdarza się, że uczniowie nie ćwiczą na zajęciach wychowania fizycznego z powodu braku stroju lub braku chęci do ćwiczeń.

Wnioski do realizacji

- Zwiększyć nadzór w stołówce szkolnej celem zapewnienia większego bezpieczeństwa uczniów podczas wydawania obiadów, szczególną opieką otoczyć dzieci klas młodszych.
- W miarę możliwości zwiększyć kontrolę bezpieczeństwa dzieci podczas przerw śródlekcyjnych.
- Podjąć ponowną próbę stworzenia systemu postępowania „Program bezpieczna przerwa” w celu zapewnienia większego bezpieczeństwa podczas przerw.

- Zwiększyć wiedzę uczniów na temat właściwości odżywczych niektórych produktów.
- Notorycznie informować uczniów o niebezpiecznych składnikach słodyczy.
- Uatrakcyjnić działania w ramach priorytetu kształtowania postaw prozdrowotnych w klasach IV-VI.
- Uświadamiać rodzicom wagę i znaczenie zajęć fizycznych w życiu młodego człowieka.
- Zaostrzyć kontrolę zwolnień z zajęć wychowania fizycznego.
- W dalszym ciągu promować zdrowy styl życia.
- Wzbogacać działania dotyczące priorytetu o kolejne propozycje nauczycieli i rodziców.